

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 21 Mayıs 2019
Sayı : 300

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 21/05/2019 16:37
Sayı: E-120.10-00000477336

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sağlık alanında en temel koşul, sağlık hizmeti verilen basamağa göre yeterli nitelik ve nicelikte insan gücüdür. Yedi gün yirmi dört saat süreyle kesintisiz sağlık hizmeti sunumu, sağlık çalışanlarının çalışma biçimlerinin olduğu kadar yaşam biçimlerinin de farklılaşmasını, zorlaşmasını kaçınılmaz kılmaktadır. Sadece çalışma biçimi açısından dahi, işin yoğunluğu ve yıpratıcılığı göz önüne alındığında sağlık çalışanlarının daha uzun dinlenme sürelerine ihtiyaç duyması beklenebilecekken tam tersi şekilde sağlık çalışanları daha fazla sürelerde çalışmak durumunda kalmaktadır. Başta, çalışma alanlarının doğrudan sağlığı tehdit eder nitelikte olması, sağlık hizmeti alan hasta ve yakınlarının farklı sebeplerden dolayı güç durumda ve iletişim güclüğü yaşayan kişiler olabilmeleri sağlık çalışanlarını gerek fiziksel gerekse psikolojik olarak zorlu bir çalışma yaşamına mecbur kılmaktadır. Öte yandan uygulanan yanlış sağlık politikaları, sağlığın kâr amaçlı bir sektör haline getirilmesi, sağlık okur yazarlığı olmayan, sağlıksız beslenme ve kent yaşamının olumsuz etkileri ile giderek sağlıksızlaşan bireylerin bir yandan da kışkırtılan sağlık talepleri, sağlıkta olmazsa olmaz basamak sisteminin uygulanamaması gibi çok sayıda nedenle açıklanabilecek kaos ortamı ne yazık ki sağlık çalışanlarına sağlıksız bir gelecek vadetmektedir.

Vardiyalı ve nöbet sistemi ile çalışmanın başlı başına sağlık çalışanının sağlığı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı, gerek metabolik sendrom ve ilişkili hastalıklar gerekse kanser hastalıkları açısından artmış bir risk kaynağı olduğu bilinmektedir. Uzun süreli, düzensiz, hafta sonlarını kapsayan çalışma saatlerinin çalışanın sosyal ve biyolojik ritmini bozduğu, sağlık, aile ilişkileri, tüm yaşam kalitesi ve beklenen yaşam süresi üzerinde dahi olumsuz etkiler yaratabileceği yadsınamaz bir gerçektir. Elbette hekimlerin de içinde bulunduğu tüm sağlık çalışanları anksiyete, huzursuzluk, tükenmişlik sendromu, duyarsızlaşma, yabancılaşma, gerek sosyal gerek mesleki kişilerarası ilişkilerde zorlanma, aile içi rollerde zorlanma ve aile içi sorunlar, çocuk yetiştirme, ebeveynlikte zorlanma, kronik yorgunluk, duygusal tükenme gibi yaşanan zaman dilimi ve gelecek için son derece yıpratıcı, yaşam kalitesini azaltıcı sorunlarla baş etmek durumunda kalmaktadır. Uyku ve sirkadiyen ritm sorunları ile kaçınılmaz olarak karşı karşıya kalan sağlık çalışanları özellikle kadın çalışanlarda artmış meme kanseri, kanser progresyonunda kötüye gitme, beslenme bozukluğu, metabolik sendrom ve ilişkili olarak artmış diyabet, hipertansiyon ve kardiyovasküler hastalık riski gibi ağır seyirli sağlık sorunları ile karşı karşıya kalmaktadırlar.

Uluslararası Kanser Araştırmaları Kurumu (IARC) 2007 yılında sirkadiyen ritmi bozan gece vardiyasında çalışmayı muhtemel kanser yapıcılar listesine (grup 2 A) dahil etmiştir. Gece çalışmanın yanında sürekli zor durumdaki hastalarla etkileşim, ölümle yüzleşme ve şiddete uğrama gibi faktörler de sağlık çalışanlarında psikolojik ve sosyal araz yaratmakta, sağlık çalışanının sağlığını ve yaşamını tüketmektedir. Sağlıkta en temel koşul sağlık hizmeti verilen basamağa göre yeterli nitelik ve nicelikte insan gücüdür; tükenmişliğin sağlık çalışanları üzerinde ciddi fiziksel ve zihinsel sorunlara yol açmasının yanında sunulan sağlık hizmetinin nitelik ve niceliğinde bozulmalara yol açması kaçınılmazdır. Türkiye’de sağlık çalışanları ile yapılan sınırlı sayıda çalışmada yüksek oranlarda tükenmişlik durumu tespit edilmiştir.

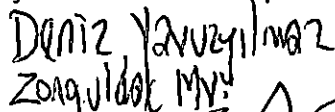
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çalışanların sağlık ve güvenliklerine katkı sağlamak amacıyla yapılan, özel hastane çalışma ortam ve koşullarına yönelik programlar ve teftiş sonuçları da özel sektörde çalışan hekimlerin ve tüm sağlık çalışanlarının aşırı çalışma izni

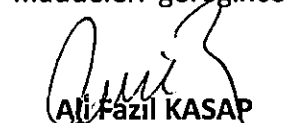
kullanamama, usulsüz ödemeler gibi iş yaşamına ilişkin yaşadıkları olumsuzlukları ve özel sağlık sektörünün bu haliyle çalışanlar için sağlıksız bir çalışma alanı olduğunu gerekçeleriyle ortaya koymuştur. Sağlık çalışanlarının çalışma koşullarının ağırlığı, ücretlerdeki düşüklükler, çalışma saatlerinin fazlalığı, nöbet ve gece çalışmaları, iş tanımlarındaki ve iş kontrolündeki belirsizlikler, stres, iş yerinde şiddete maruziyet, sürekli değişen teknolojiye uyum, hata yapmama baskısı, ekip çalışmasından kaynaklanan sorunlar vb. çok sayıda psikososyal tehlikelerle karşı karşıya kaldıkları düşünülmektedir. İş ortamının psikososyal koşulları da işçide stres ve strese bağlı rahatsızlıklar yaratmaktadır. Günümüzde, stresin meslek hastalıkları üzerinde önemli etkisi olduğu kabul edilmektedir. Çalışma sürelerine, ara dinlenme sürelerine, yıllık izin haklarına, ücret ödemesi ile ilgili hususlara riayet edilmediği takdirde, yorgunluk, bitkinlik, tükenme belirtileri ortaya çıkar. Bu belirtilerin kendileri başlı başına bir sağlık sorunuyken; işyerindeki diğer tehlikelerle birleşmeleriyle, sağlık bozucu etki doruğa çıkar. Söz gelimi, yorgun, bitkin ve tükenme belirtileri gösteren kişilerin, iş kazalarına uğrama olasılıkları daha yüksektir. Malpraktisi de bu olumsuz sonuçlara dahil etmek oldukça anlaşılırdır. Gerek özel sağlık sektöründe gerekse kamu hastanelerinde performans sisteminden dolayı hekimler arasında izin kullanmama durumu kabullenilemeyecek düzeyde yaygın hale gelmiştir. Oysa 4857 Sayılı İş Kanunu'na göre, çalışan, "Ben bu sene izin yapmayayım, parasını alayım" diyemezken, kanun, işverenin, "Çalışan izin kullanmamayı kendisi tercih etti, bu nedenle parasını ödedim" demesinin ve çalışanların yıllık izinlerinden feragat etmelerinin önüne geçecek şekilde düzenlenmiştir. Sonuç olarak sağlık çalışanlarının gerek özel sektörde gerekse kamuda çalışma koşullarının düzeltilmesi, gece çalışmalarının hukuken de uygun görüldüğü şekliyle sınırlı saatlere indirgenmesi, fazla çalışmanın çalışanın talebi doğrultusunda dahi olsa yasal düzenlemelerle denetlenmesi, sağlık çalışanı sayısının artırılması, tüm sağlık çalışanlarına yoksulluk sınırının üzerinde, yaşam kalitelerini artıracak düzeyde, sağlıklarını bozacak çalışma süre ve koşullarına maruz kalmayacakları ücretler ödenmesi, yıpranma payı verilmesi, emekli olabilmelerine olanak verecek emekli maaşı ödenmesi elzemdir.

Bu amaçla sağlık çalışanlarının gerek özel sektörde gerekse kamuda çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sorunlarının tespit edilerek, neler yapılabileceğinin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci maddesi ve TBMM iç tüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

KADIM DURMAZ
Tokat Milletvekili
İdare Amiri

Deniz Yavuzılmaz
Zonguldak Mr.

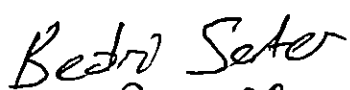

Veli Ağbaba
Malatya Mr.

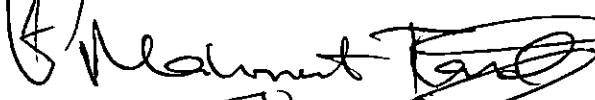

Ali Fazıl KASAP
Kütahya Milletvekili

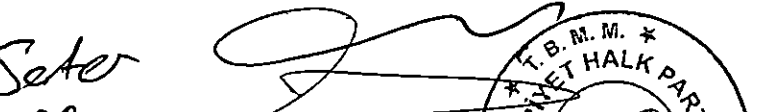

Ayhan BALUT
Adana Mr.

Serkan PERİKLİ

Yüksel ÖZKAN
Bursa Mr.

Bedri SETER
İzmir

Mehmet
TAT

Serkan
Yata
Ömer Fethi / Güneş
Nispet

